

Nota Sportbeleid 2009-2012

15 februari 2009

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Het belang van gemeentelijk sportbeleid.....	4
2. Sportbeleid gemeente Enkhuizen.....	6
3. Onderzoeksresultaten.....	9
4. Naar een nieuw sportbeleid 2009-2012.....	12
5. Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.....	15
6. Werkwijze.....	16
7. Uitvoering.....	18
8. Financiën.....	23
9. Planning, rapportage, evaluatie en monitoring.....	26
10. Bijlage 1.....	27
11. Bijlage 2	28

1. INLEIDING

In juni 2008 heeft de gemeenteraad van Enkhuizen ingestemd met de startnotitie sportbeleid. Hierbij werd geconstateerd dat er voldoende aanleiding is om een sportnota te ontwikkelen. Recente gezondheidsenquêtes van de GGD wijzen uit dat er op het gebied van gezondheid in Westfriesland en vooral in Enkhuizen aanleiding is om meer aandacht te besteden aan gezondheidspreventie. Vooral de toename van overgewicht dreigt epidemische vormen aan te nemen. Een van de belangrijkste mogelijkheden om de gezondheid te verbeteren is het stimuleren van sporten en bewegen. Daarnaast wordt men zich steeds bewuster van het belang van de sport als het gaat om de sociale functies die de sport in de lokale samenleving kan vervullen. De komst van de stimuleringsregeling Nationaal Actieplan Sport en Bewegen in 2008 vormde een belangrijke stimulans het gemeentelijk sportbeleid een nieuwe impuls te geven.

In de startnotitie gemeentelijk sportbeleid zijn de volgende uitgangspunten leidraad voor het sportbeleid. Om meer mensen te betrekken bij de sport, is het belangrijk dat iedereen makkelijk toegang krijgt tot de sportvoorzieningen en de sportverenigingen. Onvoldoende bewegen komt in alle groepen van de samenleving voor. In die situaties, waarin sprake is van onvoldoende bewegen, worden extra activiteiten aangeboden. Om mensen te bereiken die niet bewegen, zal het nodig zijn om bewegingsactiviteiten aan te bieden, die niet direct voortkomen uit de georganiseerde sport.

Van belang is, dat het lidmaatschap van een vereniging op den duur belangrijk is om mensen voor een langere periode te betrekken bij de sport.

Sport is in hoofdzaak een lokale aangelegenheid. Voor een aantal aspecten kan regionale samenwerking van belang zijn, zoals afstemming als het gaat om subsidiëring, het leren van elkaar, facilitering en afspraken over prijzen. De rol van de gemeente ligt primair op het gebied van beheer en sportstimulering.

In de periode 2009-2012 neemt de gemeente Enkhuizen deel aan de stimuleringsregeling "Nationale Actie Sport en Bewegen". De uitwerking van deze stimuleringsregeling is opgenomen in deze nota. De werkwijze "Enkhuizen Actief" wordt de werkwijze van het sportstimuleringsbeleid van de gemeente Enkhuizen. Deze aanpak is sterk interactief, waarbij de burgers van Enkhuizen direct invloed kunnen uitoefenen op de samenstelling van het programma en de uitvoering. De gedachte hierbij is dat deze werkwijze zal leiden tot een kwaliteitsverbetering van "Enkhuizen Actief". Bij de behandeling van de startnota sportbeleid 2008-2012 in mei 2008 heeft de gemeenteraad ervoor gekozen om eerst een sportnota gericht op sport- en bewegingsbevordering te laten uitkomen. Daarnaast loopt het proces om het beheer van de sportaccommodaties te verbeteren en over te dragen aan de verenigingen. Accommodatiebeleid komt om die reden in deze nota slechts zijdelings aan de orde als er sprake is van een relatie tussen de toegankelijkheid van de sport en de wijze waarop het beheer plaatsvindt.

Leeswijzer

Het eerste hoofdstuk is een inleiding, waarbij ingegaan wordt op het belang van sport en bewegen, de rol de gemeente als regisseur en een inventarisatie van het bestaande gemeentelijke sportbeleid. In het tweede hoofdstuk worden 2 onderzoeken behandeld: het beweggedrag van de verschillende leeftijdsgroepen in Enkhuizen en de stand van zaken van de sportverenigingen in Enkhuizen. In hoofdstuk 3 worden de doelstellingen van het gemeentelijk beleid 2009-2010 geformuleerd met een beschrijving van de doelgroep en aandachtpunten en beleidsvoornemens van het sportbeleid. In hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. In het daaropvolgende hoofdstuk wordt ingegaan op de wijze, waarop de doelen van het sportbeleid worden gerealiseerd. In hoofdstuk 6 staan alle beleidsvoornemens en voorgenomen activiteiten beschreven. In hoofdstuk 7 is aandacht besteed aan de financiële aspecten en tot slot wordt ingegaan op de planning, rapportage, evaluatie en monitoring.

HOOFDSTUK 1: Het belang van gemeentelijk sportbeleid

1.1. Het belang van sport en bewegen

Sport en bewegen hebben een positief effect op de gezondheid. Te weinig beweging is een van de belangrijkste risicofactoren voor het te vroeg overlijden van mensen aan hart- en vaatziekten en tal van andere aandoeningen. Het RIVM (Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu) stelt vast dat 6 procent van de sterfgevallen komt door onvoldoende lichaamsbeweging. Daarnaast hebben mensen veel zorg nodig vanwege ongezond gedrag, overgewicht en hoge bloeddruk. De medische kosten liggen tussen de 5 en 9 procent van de totale uitgaven aan gezondheidszorg. Dat komt overeen met 2,8 à 5,1 miljard euro (VWS, 2005).

Van belang is in dit kader te wijzen op de epidemische vormen die het probleem van het toenemende overgewicht gaat aannemen. Het percentage volwassenen met Obesitas zal naar schatting de komende 20 jaar met 50% toenemen. Ook het aantal mensen met ernstig overgewicht zal toenemen. Deze verwachting is onder andere gebaseerd op een dergelijke trend bij kinderen. Kinderen met overgewicht hebben verhoogde kans om ook op latere leeftijd (ernstig) overgewicht te hebben. De omgeving blijft zodanig veranderen dat het steeds eenvoudiger wordt om te kiezen voor een hogere energie inname en een lager energieverbruik. Mensen met ernstig overgewicht (Obesitas) hebben niet alleen een kortere levensverwachting dan mensen zonder overgewicht, ze leven ook minder lang gezond. Overgewicht verhoogt het risico op allerlei chronische aandoeningen, vooral diabetes type 2, hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk, sommige vormen van kanker, galziekten en gewrichtsaandoeningen. Het risico neemt toe met de mate van overgewicht. Laagopgeleide volwassenen hebben vaker ernstig overgewicht dan hoogopgeleide volwassenen. Ruim 57,1% van de 55-plussers heeft overgewicht of ernstig overgewicht.

Sport en bewegen kunnen een positief effect hebben op het lichaamsgewicht, het vetpercentage, het cholesterolgehalte, de glucosetolerantie, de insulinegevoeligheid en de botdichtheid.

Lichamelijke activiteit kan direct of indirect -via een positief effect op bovenstaande lichamelijke eigenschappen - verschillende chronische ziekten voorkómen of een positieve invloed hebben op hun beloop.

Sport en bewegen beïnvloedt in positieve zin de fysieke, cognitieve en sociale fitheid. Afname van depressieve gevoelens, verbeteren van het concentratievermogen, alertheid en meer zelfvertrouwen en zelfrespect. Door lichamelijke activiteit worden schoolprestaties bij kinderen aantoonbaar verbeterd. Lichamelijke activiteit heeft een gunstig effect op het voorkomen van de ziekte van Alzheimer en de ziekte van Parkinson.

Deelname aan sportactiviteiten bevordert tevens integratie en sociale betrokkenheid. Sport brengt mensen bij elkaar. Middels de sport leren jongeren de normen en waarden van de samenleving hanteren. De regels van het spel zijn immers gebaseerd op de regels van de samenleving. Wat is eerlijk, wat is rechtvaardig, wat valt niet te tolereren, waarom is samenwerking belangrijk, al deze vragen komen voor in het spel en in de samenleving. Vooral opgroeiende jongeren leren via het spel de volwassen wereld kennen en werken tevens aan sociale competenties als zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.

Voor nieuwkomers kan sport een belangrijk middel zijn om op een minder verbale wijze de spelregels van onze samenleving te leren kennen. Deelname aan sportactiviteiten, het bezoeken van wedstrijden en het verenigingsleven bieden mensen de mogelijkheid om andere mensen te ontmoeten, hetgeen bijdraagt aan het versterken van sociale netwerken.

Deelname aan sportactiviteiten is een vorm van vrije tijdbesteding, waar veel mensen plezier aan beleven. Daarnaast bieden sportwedstrijden de mogelijkheid om de eigen gemeente te promoten.

1.2. De rol van de gemeente

Voor het welslagen van de bestrijding van de bewegingsarmoede spelen de gemeenten een belangrijke rol. De gemeentelijke overheid heeft belang bij een gezonde en zelfredzame bevolking en heeft bevoegdheden en regiemogelijkheden, die van invloed zijn op de omgeving van de burger. Daarnaast hebben de gemeenten wettelijke taken op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en openbare gezondheid. Geheel in lijn met deze belangen en bevoegdheden nemen gemeenten op lokaal niveau de regierol op zich om te weinig actieve burgers, door middel van o.a. het inzetten van beweeginterventies, te verleiden om meer te gaan bewegen en hun zodoende tot een actieve leefstijl te stimuleren.

De gemeente Enkhuizen wil bevorderen dat er meer mensen gaan sporten. Dit vindt plaats doormiddel van het subsidiëren van tal van initiatieven op het gebied van breedtesport. Onder breedtesport vallen alle sportactiviteiten, die voor iedereen toegankelijk zijn. Dit in tegenstelling tot de topsport, waarbij de prestaties van de sporter bepalend zijn voor de toegang. De gemeente Enkhuizen bevordert de deelname aan de breedtesport door het verstrekken van subsidie aan sportverenigingen om het aantal jeugdleden te vergroten.

De (wettelijke) kaders voor het sportbeleid zijn:

a. De Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid

De belangrijkste basis voor de betrokkenheid van de gemeente bij de breedtesport is dat sport en bewegen bijdraagt aan de gezondheid van de bevolking. In het kader van de uitvoering van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid is de gemeente verplicht om een preventief gezondheids(zorg)beleid te voeren. Sport en bewegen is daarbij naast voorlichting een belangrijke prioriteit.

b. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Sinds 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning in werking getreden. Deze wet is er met name op gericht om de maatschappelijke participatie en betrokkenheid van kwetsbare mensen mogelijk te maken. Breedtesportactiviteiten zijn van belang om kwetsbare mensen (w.o. chronisch zieken en gehandicapten) betrokken te laten blijven om te voorkomen, dat zij in een sociaal isolement terecht komen. De gemeente is verantwoordelijk voor het vrijwilligersbeleid, dat in het kader van de W.M.O. meer aandacht krijgt. De sportverenigingen die de spil vormen van het sportbeleid, zouden niet kunnen bestaan zonder de bijdrage van de vele vrijwilligers. Sport en bewegen hebben een sterke relatie met het jeugdbeleid. Voor de motorische en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren is sporten van enorm belang en verdient daarom de steun van de gemeente.

c. het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen

In de gemeentelijke sportnota is het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen opgenomen. Het N.A.S.B. wordt uitgevoerd in de periode 2008-2012. De doelen van dit actieplan sluiten naadloos aan op de ambities van de gemeente Enkhuizen. Belangrijkste doel van de N.A.S.B. is om vooral die groepen die onvoldoende bewegen te stimuleren om te gaan sporten.

d. De Beleidsnota Jeugd 2008-2012: Want de jeugd heeft de toekomst

In de gemeentelijke nota jeugdbeleid worden de doelen van het jeugdbeleid integraal beschreven. In de nota wordt onder sport aangegeven dat de toegankelijkheid van de sportvoorzieningen van belang is voor in het bijzonder de jeugd. Van belang is de kwaliteit van het jeugdbeleid binnen de sportverenigingen te versterken en het aanbod af te stemmen op de wensen van de jeugd.

Gewezen wordt op het belang van bewegen om het probleem van het overgewicht onder de jeugd aan te pakken. De doelen van het jeugdbeleid komen overeen met de doelen van het sportbeleid, zij het dat in de sportnota een en ander verder wordt uitgewerkt en in activiteiten wordt omgezet.

HOOFDSTUK 2: SPORTBELEID GEMEENTE ENKHUIZEN

In dit hoofdstuk is teruggeblikt op de beleidsvoornemens uit 1985 en het daarna vormgegeven sportbeleid in de gemeente Enkhuzen.

2.1. De nota sportbeleid 1985

De sportnota 1985 van de gemeente Enkhuzen gaat uit van een beperkte rol van de gemeente bij sportbeleid. "In tegenstelling tot vele gemeenten (vooral de grotere gemeenten) zijn wij verhoudingsgewijs altijd vrij terughoudend geweest met onze bemoeiingen met de sport. Onze rol heeft zich voornamelijk beperkt tot het scheppen van de juiste voorwaarden om actief aan sport te kunnen deelnemen. Sportpaspartous, zelf opzetten en aanbieden van sportactiviteiten op het gebied van sportieve recreatie, naar Enkhuzen "halen" van grote sportevenementen etc. zijn allemaal zaken waar de gemeente geen eigen initiatief in heeft ontwikkeld."

Als uitgangspunten werden geformuleerd:

- a. de gemeente sticht en/of onderhoudt de primaire accommodaties;
- b. de gemeente bemoeit zich niet met het aanbod van de sportorganisaties;
- c. het direct en/of indirect subsidiëren van de jeugdsport en sportbevorderende activiteiten;
- d. het al dan niet aangesloten zijn bij enige overkoepelende organisatie zal geen toetsteen zijn bij de bereidheid van de gemeente om tot verhuur over te gaan van een gemeentelijke sportaccommodatie

De belangrijkste verandering, die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden, is dat het belang van sport- en bewegingsstimulering veel sterker op de voorgrond is komen te staan. Meer aandacht is er gekomen voor de maatschappelijke functie van de sport.

2.2. De bestaande situatie

Het huidige beleid is gericht op sportstimulering en ondersteuning in de vorm van subsidie aan sportverenigingen en op de verhuur van velden en accommodaties.

2.2.1. Sportvoorzieningen in Enkhuzen

Op het gebied van de binnensport heeft Enkhuzen een aantal sportvoorzieningen, waar scholen en sportverenigingen gebruik van maken. De kwaliteit van de meeste accommodaties is van matig niveau. In de bijlage zijn alle bestaande sportaccommodaties opgenomen.

2.2.2. Het subsidiebeleid

Daarnaast subsidieert de gemeente Enkhuzen de sportverenigingen. Sportverenigingen ontvangen jaarlijks een vaste bijdrage van € 230,00 plus een bedrag van € 2,27 per jeugdlid. 20% van de aanvaarde personeelskosten van de aanvaarde technische leiding van de jeugdleden en 20% van de aanvaarde onkostenvergoeding van de technische leiding van de jeugdleden door bevoegde vrijwilligers, tot het maximum bedrag aan vergoeding per vrijwilliger dat jaarlijks belasting en premievrij mag worden uitgekeerd. In Enkhuzen zijn 44 sportverenigingen actief. Hiervan worden er 15 door de gemeente gesubsidieerd. In bijlage 1 zijn alle sportverenigingen geïnventariseerd.

2.2.3. Breedtesport Impuls (2005-2009)

Doel van deze regeling van het rijk is, dat de gemeente en lokale sportverenigingen initiatieven ontplooiën die bijdragen aan een duurzame verbetering van het sportaanbod, waarbij zo veel mogelijk wordt samengewerkt tussen de betrokken sectoren.

In dit project uitgevoerd door Sportservice worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Sportfreaks
Voorkomen van sportuitval bij jongeren na het verlaten van het basisonderwijs door het aanbieden van sportclinics in de vakantie, zoals boksen, aquavaria, free running, zaalvoetbal, airtumbling enz.

- Alle leerlingen actief

Het stimuleren van een gezonde leefstijl in het voortgezet onderwijs. Het tegengaan van bewegingsarmoede en overgewicht bij inactieve leerlingen in het voortgezet onderwijs. Inactieve jongeren worden doormiddel van de Eurofittest en een korte vragenlijst in kaart gebracht.

Daarnaast wordt onderzocht wat de beweegmotieven van de inactieve jongeren zijn en wordt aan de hand van deze gegevens een sport- en beweegaanbod ontwikkeld.

2.2.4. Bos-project 2006-2010

Met het BOS-project van VWS wordt beoogd om achterstanden in bewegen, in de gezondheid en de ontwikkeling van kinderen en jongeren weg te nemen en overlast te voorkomen doormiddel van een geïntegreerde aanpak. Het BOS-project wordt uitgevoerd door Sportservice. Jongeren zijn vaak geïnteresseerd in sport. Dit vormt een mogelijkheid om jongeren door sport en bewegen te stimuleren lid te worden van een vereniging of een zinvolle vrije tijdbesteding, zodat wordt voorkomen, dat zij zich gaan vervelen en overlastgevend gedrag gaan vertonen. Door middel van sport wordt een relatie opgebouwd zowel met de jongeren als met de voor hen belangrijke voorzieningen. Een andere positief aspect van sport en bewegen is dat het een positief effect heeft op de gezondheid en een positieve bijdrage levert aan de sociale en persoonlijke vorming van jongeren. Daarnaast is sport belangrijk als maatschappelijk geaccepteerde vorm van recreatie met positieve effecten op de sociale cohesie in buurten en wijken. De activiteiten worden in lokale samenwerking met partijen uit de buurt, het onderwijs en de sport opgezet.

Het programma voorziet in de volgende activiteiten:

- Jeugdsportpas

Kinderen van het basisonderwijs stimuleren tot deelname aan de activiteiten van de diverse sportverenigingen van Enkhuizen door middel van het aanbieden van verschillende sportactiviteiten op school en bij de verenigingen. Met de JeugdSportPas nemen de kinderen de sportervaring mee in hun rugzak om nu of later een bewuste sportkeuze te maken.

- Kanjers in de sport

Verenigingen ondersteunen in en adviseren over het omgaan met het gedrag van jeugd door middel van de methode Kanjers in de sport.

- Panna Knock Out

Het activeren van jongeren om mee te doen aan sportactiviteiten in de wijk. Deze activiteiten zijn gericht op het aanleren van sociale vaardigheden en het stimuleren van jongeren om lid te worden van een sportvereniging.

- Rots en Water

Het versterken van het zelfvertrouwen van kinderen. Kinderen sociaal weerbaarder maken. Startend vanuit de fysieke invalshoek worden mentale en sociale vaardigheden aangereikt en verworven. Naast fysieke oefeningen is er ruimte voor zelfreflectie. De basisattitudes zijn de rotshouding en de waterattitude.

- Sportloket

Het inzichtelijk maken van het lokale sportaanbod voor inwoners. Het ontwikkelen van een verenigingsbestand ten behoeve van de communicatie over diverse deelprojecten. Het beantwoorden van vragen, verwijzen en het geven van adviezen aan jongeren en ouders. Het bekendheid geven aan sportactiviteiten en projecten voor inwoners. Het adviseren van verenigingen en het uitbrengen van nieuwsbrieven.

- Opvoedingsondersteuning

Het aanbieden van de cursus "Beter omgaan met pubers" met het doel ouders te informeren over de veranderingen die bij hun kinderen plaatsvinden. Hoe kunnen ouders het contact met hun kinderen houden en versterken en conflicten voorkomen en oplossen. Hierbij is van belang duidelijke grenzen te stellen.

- Opvoedspreekuur

Doel van het opvoedkundig spreekuur is om ouders in een vroeg stadium te ondersteunen. Gestreefd wordt naar een lage drempel. Het opvoedkundig spreekuur heeft een duidelijk preventief karakter, het voorkomen van opvoedingsproblemen.

- Middelen gebruik, leefstijl

Het voorkomen van verslavingsproblematiek door het geven van voorlichting en advies aan jongeren, hun ouders en leerkrachten.

- Sport op straat

Het uitvoeren van activiteiten met jongeren uit de wijken, die niet deelnemen aan het verenigingsleven. Het organiseren van sportactiviteiten voor allochtone meiden.

- Taalondersteuning

Het uitvoeren van een extra programma in het voortgezet onderwijs om de taalvaardigheid onder jongeren te verbeteren.

HOOFDSTUK 3: ONDERZOEKSRESULTATEN

De bestaande sportactiviteiten blijken onvoldoende aan de vraag te voldoen. Recente onderzoeken wijzen uit dat uitbreiding en verbetering nodig is. Het betreft hier de gezondheidsonderzoeken, waaruit ondermeer blijkt dat vooral de jeugd onvoldoende beweegt. Tevens wordt er nader ingegaan op de resultaten van een onderzoek naar de situatie van de sportverenigingen. Dit onderzoek is uitgevoerd door een stagiaire van de gemeente Enkhuizen gedurende de periode januari 2008 tot september 2008.

3.1. Recente onderzoeken van de GGD

De GGD Hollands Noorden houdt eens in de vier jaar een onderzoek naar de gezondheidssituatie van volwassenen, een onderzoek naar de gezondheidssituatie van ouderen en een onderzoek naar de gezondheidssituatie van jeugdigen. Een onderdeel van de gezondheidsenquête vormt het onderzoek naar de mate, waarin mensen sporten en bewegen.

Tabel 1: mate van bewegen in Enkhuizen

		Enkhuizen	West-Friesland
Jeugdigen			
4-12 jarigen ¹	Bewegen volgens de norm: 7 uur per week matig intensief bewegen	87%	92%
	Bewegen volgens de norm minimaal 1 uur per dag bewegen	68%	69%
	Lid sportvereniging	70%	72%
	Dagelijks buitenspelen	31%	33%
2-12 jarigen	Veel inactief (veel tv kijken en computeren)	33%	30%
12-16 jarigen ²	Bewegen (norm: 7 uur per week matig intensief bewegen) Voldoet niet aan de norm.	79,3 %	76,1%
	Lid sportclub/vereniging	68%	72%
Volwassenen³ (20-64 jaar)	Percentage dat voldoet aan de Nederlandse norm gezond bewegen (norm: op vijf dagen per week minimal 30 minuten of meer matig intensief bewegen)	68,8	66,4 %
Ouderen⁴ (55 jaar en ouder)	Bewegen (norm: op vijf dagen per week minimal 30 minuten of meer matig intensief bewegen)	60%	54%

Bronnen:

¹ Jeugdenuquête 0-12 jaar West-Friesland 2007. GGD Hollands Noorden, 2007.

² Jongerenenquête West-Friesland 2005. Een onderzoek naar tweede- en vierdeklassers in het voortgezet onderwijs via E-MOVO, GGD Westfriesland 2006

³ Gezondheidsenquête Noord-Holland Noord 2008. GGD Westfriesland, GGD Kop van Noord-Holland en GGD Noord-Kennemerland, 2008

⁴ Ouderenenquête West-Friesland 2004. GGD Westfriesland, 2006

De jeugdigen in Enkhuizen van 4-12 jaar bewegen minder dan hun leeftijdsgenoten in de regio Westfriesland. Zij bewegen minder, participeren minder in sportverenigingen en zijn inactiever. Het gaat hierbij om geringe verschillen. Echter op deze leeftijd is bewegen van enorm veel belang voor hun cognitieve en motorische ontwikkeling. Voorts wordt er een belangrijke basis gelegd voor hun latere leven. Kinderen die gedurende hun jeugd weinig bewegen, zullen dat ook later minder doen. Kinderen die meer in beweging zijn leveren betere prestaties op school. Bij de activiteiten van Enkhuizen Actief ligt prioriteit bij de basisschooljeugd.

Ook het aantal tieners van 12-16 jaar beweegt onvoldoende in Enkhuizen. 79,3% beweegt onvoldoende tegenover 76,1% in de Westfriesland.

Als het gaat om het lidmaatschap van een vereniging ligt het cijfer ook lager.

Het aantal volwassenen dat beweegt ligt hoger dan in de regio. 68,8% voldoet aan de Nationale Norm Gezond Bewegen, in de regio is dat 66,4%. Ouderen in Enkhuizen bewegen meer in Enkhuizen meer dan in de regio. Het gaat hierbij om zeer kleine verschillen.

3.2. Resultaten stageonderzoek naar de sportverenigingen

In 2008 heeft een stagiaire werkzaam bij de gemeente Enkhuizen een onderzoek gedaan naar de situatie van de sportverenigingen in Enkhuizen. 17 sportverenigingen hebben hun medewerking aan het onderzoek verleend. De sportverenigingen in Enkhuizen hebben over het algemeen zeer positief gereageerd op het initiatief om hen te betrekken bij de totstandkoming van de nieuwe sportnota voor de gemeente Enkhuizen.

Het grootste deel van de sportverenigingen richt zich op het aanbieden van breedtesport en hecht grote waarde aan het sociale aspect. Verenigingen vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners kunnen sporten. Het niveau is hierbij niet van heel groot belang, al zijn er wel een aantal verenigingen die hier aandacht voor vragen. Uit het onderzoek komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- **Openheid voor doelgroepen**

Alle ondervraagde verenigingen staan open voor jeugd, volwassenen, senioren en allochtonen..

Kinderen kunnen niet overal terecht maar hebben wel genoeg mogelijkheden tot sporten. Slechts de wandelsport en jeu de boules verenigingen staan niet open voor deze doelgroep.

Voor mensen met een beperking ligt dit duidelijk anders. Zij kunnen slechts terecht bij de helft van de ondervraagde verenigingen. Op dit gebied is daarom een hoop winst te boeken. Zeker ook als er wordt gekeken naar de daadwerkelijke deelname van deze doelgroep; slechts negen.

- **Vrijwilligers**

Met name de volwassenen doen vrijwilligerswerk in de sportverenigingen. Vanuit de sportverenigingen in Enkhuizen komt geen duidelijk signaal, dat men kampt met een vrijwilligerstekort in het algemeen. Wel wordt verschillende keren genoemd, dat het lastig is om mensen te vinden voor bestuurlijke functies. Als reden wordt genoemd, dat mensen het te druk hebben.

Over het algemeen doen sportverenigingen in Enkhuizen relatief veel om vrijwilligers aan zich te binden. Bijna eenderde van de ondervraagde verenigingen biedt de mogelijkheid trainingen en cursussen te volgen en daarnaast blijkt dat veel verenigingen persoonlijk contact hebben met de vrijwilligers. Ondanks het feit dat er wordt aangegeven, dat er problemen zijn bij de invulling van het bestuurlijk kader, werkt driekwart van de verenigingen met een zogenaamd groot bestuur, bestaande uit ten minste vier en maximaal zeven personen. Vijf van deze verenigingen hebben onder dit bestuur verschillende commissies hangen, die elk verantwoordelijk zijn voor een eigen veld.

De verantwoording van bestuursbesluiten verloopt grotendeels via de bekende en vaak ook verplichte, (algemene) ledenvergaderingen. Ook het clubblad of de nieuwsbrief blijken effectieve middelen te zijn als het gaat om communicatie met de leden.

- Samenwerking

Uit de vragenlijst blijkt dat de Enkhuizer sportverenigingen veel contact hebben met andere partijen. Samenwerking met (buur)verenigingen uit de eigen gemeente komt het meest voor. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen de gebruikers van Sportpark Immerhornpolder.

Ook hebben verenigingen veel contact met scholen en bedrijven. Eén vereniging heeft aangegeven samen te werken met een andere gemeente.

Wat betreft de samenwerking met de gemeente Enkhuizen zijn er weinig verenigingen positief.

Gemiddeld waarderen de Enkhuizer sportverenigingen deze samenwerking met een zeer krappe voldoende. Oorzaak van deze beoordeling zijn vooral de problemen omtrent de verschillende accommodaties.

Afspraken over onderhoud worden niet na gekomen, (groot) onderhoud blijft, ondanks herhaaldelijke verzoeken uit en contact met de gemeente over dergelijke zaken verloopt niet voorspoedig.

Samenhangend met bovengenoemde problemen geven veel verenigingen aan in de toekomst graag te beschikken over een nieuwe, grotere en/of opgeknapt accommodatie. Ook leeft er bij een groot deel van de ondervraagde sportverenigingen de wens om de accommodaties in eigen beheer te krijgen.

- Financiën

De sportverenigingen halen veel inkomsten uit sponsoring, waarbij vooral de advertenties in bijvoorbeeld clubbladen of op websites zeer lucratief blijken te zijn. Slechts drie verenigingen hebben aangegeven geen actief beleid te voeren als het gaat om sponsoring. De meest opvallende motivatie hierbij is dat men te vaak de neus heeft gestoten.

Andere inkomsten komen vooral uit de contributie, opbrengsten uit de kantine en verschillende subsidieregelingen.

- Verwachtingen

Aangaande de vormgeving van het nieuwe sportbeleid verwachten de verenigingen van de gemeente Enkhuizen vooral steun voor sport en een positieve en actieve instelling. Deze verwachting komt vooral tot uiting in de vraag om goed verzorgde accommodaties en voldoende financiële middelen.

De verenigingen zien in de toekomst graag meer aandacht gevestigd op de (eigen) sport. Veel verenigingen zijn zeer positief over het plan voor een eigen sportgids, gekoppeld aan een sportweek of sportmarkt, waarin de verenigingen zichzelf kunnen presenteren.

- Concluderend

De verschillende sportverenigingen in de gemeente Enkhuizen hebben de zaken goed voor elkaar. Door de sportverenigingen worden problemen geconstateerd op het gebied van samenwerking en ondersteuning vanuit de gemeente Enkhuizen. De gemeente moet hier verbetering in aanbrengen en met voorstellen komen.

De gemeente Enkhuizen kan echter niet alles alleen oplossen. Ook de verenigingen hebben hierin een verantwoordelijkheid. Er zal gestreefd moeten worden naar een positieve samenwerking of partnerschap waarbij onderling vertrouwen de basis moet zijn. De gemeente heeft de sportverenigingen nodig en andersom. Alleen door een nieuwe samenwerkingsrelatie heeft het nieuwe sportbeleid kans van slagen.

HOOFDSTUK 4: NAAR EEN NIEUW SPORTBELEID 2009-2012

4.1. Doelstelling en uitgangspunten

De gemeente Enkhuizen streeft naar een sportbeleid, waarbij meer burgers actief gaan sporten en bewegen, omdat:

- Sporten en bewegen hebben een positief effect op de gezondheid
- Sporten bevordert de integratie en sociale betrokkenheid
- Sporten is een plezierige vorm van vrije tijdbesteding

4.2. Uitgangspunten hierbij zijn:

- De betrokkenheid van de inwoners van Enkhuizen is van doorslaggevend belang voor het welslagen van de activiteiten. Het gaat hierbij om een actieve bijdrage, waarbij vertegenwoordigers van instellingen, sportverenigingen en individuen ideeën aandragen en suggesties doen voor het activiteitenaanbod in het kader van de Nationale Actie Sport en Bewegen. Dit wordt vormgegeven in het programma Lokaal Actief in Enkhuizen. Uit landelijke ervaring blijkt dat deze werkwijze een uitstekend vliegwiel is om bewoners te betrekken bij de NASB en te komen tot een attractief activiteitenaanbod.
- Bij de sportstimulering spelen de sportverenigingen een centrale rol. Een van de belangrijkste doelen is dat meer inwoners van Enkhuizen lid worden van een sportvereniging. Daarnaast wordt individueel sporten steeds belangrijker. Bij het bevorderen van sport en bewegen zullen ook de individuele sportmogelijkheden onder de aandacht worden gebracht.
- Het promoten van sport en bewegen kan alleen slagen als dit zichtbaar in de stad gebeurt. Sportevenementen en toernooien, waarbij mensen op een enthousiaste wijze worden gestimuleerd om mee te doen aan activiteiten zullen vaker worden georganiseerd.
- Naast incidentele activiteiten om sport en bewegen te promoten, zal toegewerkt worden naar structurele aanpak van sport- en bewegingsstimulering voor de lange termijn, waarbij gestreefd wordt naar een sluitende aanpak dwz dat alle mensen, jong en oud individueel worden gestimuleerd om deel te gaan nemen aan sportactiviteiten.

4.3. Doelgroepen

Om meer mensen aan het bewegen te krijgen is het belangrijk, dat iedereen eenvoudig toegang krijgt tot de sportvoorzieningen en de sportverenigingen. Onderzoeken wijzen uit dat bepaalde groepen in de samenleving onvoldoende participeren in de sport. Het is bekend dat mensen, die weinig financiële middelen hebben, minder in de sport participeren en minder gezond zijn.

Het bestaande beleid is gericht op het toegankelijk houden van de sport door een subsidie per jeugd lid. Daarnaast zijn inspanningen nodig om die groepen die onvoldoende bewegen te betrekken bij de sport. Het gaat hierbij om gerichte activiteiten om mensen te laten kennismaken met verschillende activiteiten.

Vooraf wordt aandacht besteed aan jeugd en ouderen. Wat betreft de jeugd gaat het hierbij om kinderen van 4-12 jaar. Uit de GGD enquête blijkt dat kinderen te lang stil zitten en in onvoldoende mate buiten spelen. Jongeren van 12 tot 16 jaar krijgen aandacht mede gezien het feit, dat de sportparticipatie in het verenigingsleven lager ligt dan in de rest van Westfriesland.

De belangrijkste sportstimulerende activiteiten voor de jeugd worden gevormd door het programma "Alle leerlingen actief" voor het basisonderwijs en voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast is er een attractief aanbod in de vakantieperiode en worden de sportverenigingen gestimuleerd met een subsidie, die is gebaseerd op het aantal jeugdleden.

Ouderen vormen een doelgroep, omdat onder ouderen bewegingsarmoede voortkomt en omdat er relatief weinig stimuleringsactiviteiten plaatsvinden onder de mensen van 55 jaar en ouder. Vooral voor ouderen is bewegen van belang, omdat hierdoor ouderen langer fit blijven, zowel fysiek als mentaal. Daarnaast biedt gezamenlijk bewegen de mogelijkheid om andere mensen te ontmoeten. Specifieke aandacht is er voor sport en bewegen voor en met gehandicapten.

4.4. Beleidsvoornemens

Op basis van de doelstellingen van het nieuwe beleid worden de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- Subsiëring

Bij de sportverenigingen leeft nogal wat onvrede over de hoge financiële lasten voor met name de huur van accommodaties en velden. Dit kan leiden tot een beperking van de toegankelijkheid van de sport in Enkhuizen en/of een vlucht van deelnemers naar naburige gemeenten, waar de prijzen lager zijn dan in Enkhuizen. In 2009 zal een voorstel gedaan worden om de subsidie aan de sportverenigingen bij te stellen, zodat er een redelijke balans ontstaat tussen aan de ene kant de subsidie aan de sportverenigingen en aan de andere kant de kosten, die de verenigingen betalen aan huur van velden en accommodaties.

- Binnensportaccommodaties

Een belangrijk deel van de huidige sportaccommodaties is verouderd. In de komende tijd wordt een toekomstvisie ontwikkeld met betrekking tot de binnensportaccommodaties. Wat is de toekomstige behoefte aan binnensportaccommodaties. Het gaat hierbij zowel om een prognose van de kwantitatieve behoefte als om een analyse van nieuwe ontwikkelingen en trends op het gebied van accommodatiebeleid. Multifunctioneel gebruik van accommodaties en ontwikkelingen als die van de brede school kunnen hierbij als leidraad dienen. Alleen door gezamenlijk initiatief van gemeente, sportverenigingen, onderwijs en andere instellingen ontstaat voldoende draagvlak voor nieuwbouw van accommodaties. Multifunctioneel gebruik van accommodaties maakt het mogelijk nieuwe initiatieven te financieren. Bij een multifunctionele benadering is een doelmatiger gebruik van ruimte mogelijk, waarbij meer kostendragers bij de realisering betrokken kunnen worden om de investering in nieuwbouw mogelijk te maken. Daarnaast biedt het multifunctioneel gebruik van ruimtes kansen om te komen tot combinaties van functies, die elkaar kunnen versterken, bijvoorbeeld de combinatie onderwijs en sport.

- Jeugdportfonds

Jeugdportfonds West-Friesland heeft tot doel om jeugdigen de mogelijkheid te bieden te kunnen sporten indien geld een belemmerende factor is. Het Jeugdportfonds is een laagdrempelige voorziening, waarbij een maximum bedrag van € 250,00 per jaar kan worden uitgekeerd. Deze voorziening is zeer efficiënt, de afhandeling vindt binnen 3 weken plaats. De contributie gaat rechtstreeks naar de vereniging. De aanvraag wordt gedaan door intermediairs zijnde de professionals, ouders kunnen geen aanvraag doen bij het Jeugdportfonds. In 2009 zal deze voorziening onder de aandacht van het onderwijs, de sport en het welzijnswerk worden gebracht.

- Talentontwikkeling

Lokale sporttalenten verdienen ondersteuning in hun sportcarrière. Hoe trots Enkhuizen ook is op zijn sporthelden, het is niet mogelijk om de begeleiding binnen het gemeentelijk sportbeleid vorm te geven. Daarvoor is de gemeentelijke schaal te beperkt. In overleg met de andere gemeenten in Westfriesland wordt nagegaan hoe er gezamenlijk gekomen kan worden tot initiatieven gericht op de ondersteuning van lokaal talent. Uitvoering: Sportservice in samenwerking met Westfriese gemeenten.

- Alcoholmisbruik

Het voorkomen moet worden dat jongeren vroegtijdig gaan drinken. Een stuurgroep, bestaande uit bestuurders uit Westfriesland heeft op 7 oktober 2008 een plan van aanpak gepresenteerd. Het plan voorziet in een veelheid van activiteiten gericht op voorlichting en bewustwording bij jongeren, opvoeders en aanbieders van alcohol. De centrale boodschap is dat alcohol op jonge leeftijd onomkeerbare hersenschade oplevert en dat het drinken van alcohol door jongeren zo lang mogelijk moet worden uitgesteld. Naast initiatieven op het gebied van hulpverlening, voorlichting, verscherpte regelgeving, zal nagegaan worden in hoeverre de sportkantines bijdragen aan de geconstateerde problematiek. Alcoholische dranken in sportkantines zijn eenvoudig tegen vaak lage prijzen te verkrijgen. Met de sportverenigingen worden gesprekken aangegaan over hun alcoholbeleid en de mogelijkheden om bij te dragen aan alcoholmatiging onder hun leden.

- Sociaal cultureel bijdragefonds

Indien mensen de kosten voor het sporten niet kunnen betalen, is ondersteuning mogelijk van de kant van de gemeente. Het gaat hierbij om inwoners van Enkhuizen met inkomsten tot 120% van de toepasselijke bijstandnorm. Uit dit fonds wordt een bijdrage verleend voor sociale en culturele activiteiten. Zo krijgen minima de kans lid te worden van een vereniging of het theater of museum te bezoeken, zonder dat dit ten koste gaat van andere noodzakelijke uitgaven. De bijdrage wordt alleen verstrekt voor de werkelijk gemaakte kosten. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een vergoeding en een tegemoetkoming. De vergoeding is niet aan een maximum gebonden, de volledige kosten worden vergoed. De tegemoetkoming bedraagt maximaal € 114,- per huishouden en € 45,50 per lid van het huishouden. Deze regeling kan vooral in het belang zijn voor opgroeiende kinderen.

HOOFDSTUK 5: NATIONAAL ACTIEPLAN SPORT EN BEWEGEN

Het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen is een programma van de rijksoverheid om mensen te stimuleren om meer te gaan sporten. Het programma richt zich vooral op die groepen, die onvoldoende bewegen. De gemeente Enkhuizen behoort tot 50 gemeenten die meedoen met de eerste tranche. Deze keus is gebaseerd op het hoge aantal mensen met een lage sociaal-economische status. Uit epidemiologisch onderzoek blijkt dat mensen met een laag inkomen minder bewegen dan mensen met een hoger inkomen en ook vaker minder gezond zijn.

5.1 Wat wordt beoogd?

De deelname aan het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen betekent een belangrijke stimulans voor het lokale sportbeleid in Enkhuizen. Hiermee wordt het aantal activiteiten om mensen te stimuleren met sportactiviteiten mee te doen niet alleen vermeerderd, maar ook vindt het een kwaliteitsverbetering plaats van het aanbod. Van veel nieuwe activiteiten, die worden geïntroduceerd, is op basis van landelijke ervaring gebleken, dat zij effectief zijn.

Door middel van het NASB (Nationaal Actieplan Sport en Bewegen) wordt lichaamsbeweging van vooral te-weinig-actieve burgers gestimuleerd om zodoende de gezondheid te bevorderen. Dit gebeurt zowel door sport, spel en fitness als door beweging in het 'gewone' dagelijkse leven. Via het NASB is een reeks succesvolle en effectieve beweeginterventies ontwikkeld. Met deze interventies worden mensen, die te weinig bewegen over de streep getrokken om meer te gaan bewegen. Daarnaast is het ook van belang dat de fysieke omgeving bewegen mogelijk maakt en hiertoe uitnodigt, zoals het aanleggen van wandel- en fietspaden

Met de Nationale Actie wil de landelijke overheid bereiken dat steeds meer mensen de gezond bewegnorm halen en dat minder mensen een zittend bestaan leiden. Er wordt in gestreefd om in 2012 de volgende doelen te hebben behaald:

- het percentage volwassenen dat aan de beweegnorm voldoet is minimaal 70% (2005: 63%);
- het percentage jeugdigen dat aan de beweegnorm voldoet is minimaal 50% (2005: ongeveer 40%);
- het percentage inactieve volwassen Nederlanders is maximaal 5% (2005: 6%)

De impuls moet leiden tot:

- het terugdringen van bewegingsarmoede bij vooral te weinig actieve burgers en hiermee
- de vermindering van overgewicht onder de Nederlandse bevolking en tenslotte
- het terugdringen van andere gezondheidsproblemen als diabetes, hart- en vaatziekten en depressie

De NASB wordt uitgevoerd in 2 tranches. Enkhuizen behoort tot de eerste tranche van 50 gemeenten, die mee kunnen doen. Gekozen is voor de gemeenten met de grootste gezondheidsachterstand. Deze gezondheidsachterstand wordt gemeten op basis van de sociaal-economische status. Lage sociaal-economische status is hierbij een belangrijke determinant voor gezondheidsachterstand.

De gemeenten ontvangen een bijdrage van de rijksoverheid en 'matchen' deze bijdrage met eigen middelen. De bedoeling van de rijksoverheid is, dat gemeenten in samenspraak met lokale organisaties komen tot een gezamenlijke aanpak.

Gemeenten kunnen in de uitvoering (landelijke) ondersteuning krijgen, die voornamelijk bestaat uit kennisoverdracht en –uitwisseling en het desgewenst geven van ondersteuning op maat bij de realisering van beweeginterventies. Het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) coördineert deze ondersteuning samen met regionale en lokale adviseurs. Voor elke deelnemende gemeente aan de impuls NASB is er een aantal dagen kostenloze ondersteuning op maat beschikbaar. De vraag vanuit lokaal is leidend voor de nadere invulling van het pakket aan ondersteuning.

De doelen van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen vallen voor een belangrijk deel samen met de doelen van het lokale sportstimuleringsbeleid. In deze sportnota wordt het programma van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen opgenomen in het gemeentelijk sportstimuleringsbeleid, onder de noemer Enkhuizen Actief. Daarnaast wordt bij de uitvoering van alle activiteiten op het gebied van sportstimulering gebruik gemaakt van het concept Lokaal Actief. Het concept Lokaal Actief dient als een vliegwiel om de regie en de ontwikkeling van ideeën van onderop kansen te bieden. De methode biedt de mogelijkheid om een integrale aanpak van beweegstimulering op te zetten en biedt kansen om zo veel mogelijk initiatieven van burgers en organisaties te betrekken bij de ontwikkeling en

uitvoering. In 2007 testten NIGZ (Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie) en NISB (Nationaal Instituut voor Sport en Bewegen) in samenwerking met Sportservice gezamenlijk de aanpak uit in 4 pilotgemeenten: Maarssen, Urk, Waddixveen en Purmerend. In 2008 zijn daar 10 gemeenten bijgekomen, waaronder Enkhuzen.

Kern van de aanpak Enkhuzen Actief is dat samen met vertegenwoordigers van instellingen en verenigingen gekomen wordt tot een activiteiten aanbod gericht op sport- en bewegingsstimulering. Dit maakt het mogelijk om activiteiten te ontwikkelen, die gedragen worden door alle partners. Door een grotere betrokkenheid van verenigingen wordt kennis en ervaring en niet te vergeten creativiteit optimaal gebruikt. Het gaat hierbij om activiteiten voor jeugd en ouderen met daarnaast een programma gericht op alle inwoners van Enkhuzen.

5.2. Samenwerkingspartners

De gemeente Enkhuzen wordt ondersteund door 2 landelijke organisaties. Het NIGZ, deze organisatie ondersteunt en coördineert activiteiten die bijdragen tot een gezondere leefwijze van de Nederlandse bevolking. Door middel van landelijke, doelgroepgerichte programma's coördineert het NIGZ deze activiteiten en stemt ze op elkaar af. De andere landelijke organisatie is het NISB, een landelijk kennis- en innovatiecentrum voor sport en bewegen met als taken advisering, begeleiding, ontwikkeling en deskundigheidsbevordering. Het NISB is goed op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen en trends en heeft de kennis en kunde in huis om (mede) richting te geven aan vernieuwing, deskundigheidsbevordering en ondersteuning op het gebied van sport en bewegen. De uitvoering van Enkhuzen Actief gaat plaatsvinden door Sportservice Westfriesland. Dit is het sportloket, waar sport- en buurtverenigingen, sportorganisaties, scholen en inwoners terecht kunnen met al hun sportvragen. Door middel van sportprojecten stimuleert Sportservice Westfriesland de inwoners van Westfriesland om meer te bewegen. Sportservice Westfriesland is een onderdeel van Sportservice Noord-Holland.

Verschillende lokale organisaties en particulieren op het gebied van gezondheid, sport, onderwijs, en welzijn zullen worden uitgenodigd om deel te nemen in de stuurgroep of in een van de doelgroepen afhankelijk van het type organisatie. Het gaat hierbij in ieder geval om de Stichting Welzijnswerk Enkhuzen, de GGD en het onderwijs. Belangrijke spelers in het veld zijn de sportverenigingen, die nauw betrokken zullen worden bij de ideeënontwikkeling en uitvoering.

HOOFDSTUK 6: UITVOERING

De volgende activiteiten worden in het kader van het nieuwe sportbeleid geïntroduceerd in de periode 2009-2012:

6.1. Combinatiefunctionaris

In de komende jaren ontstaat de mogelijkheid om combinatiefunctionarissen aan te stellen. Een combinatiefunctionaris is een functie, waarbij de werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is voor twee of meer sectoren: in dit geval onderwijs, sport en/of cultuur. Met combinatiefuncties wordt de verbinding en samenwerking tussen sectoren versterkt.

Het rijk wil hiermee de volgende doelen bereiken:

- De uitbreiding van het aantal (brede)scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs;
- De versterking van sportverenigingen met het oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sport voor het onderwijs, naschoolse opvang en de wijk;
- Het stimuleren van een dagelijkse sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen;
- het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen.

Gemeenten ontvangen een bijdrage hiervoor van het rijk. Eerste jaar 100% en daarna structureel 40%.

In 2010 en 2011 komen kleine gemeenten in aanmerking voor een combinatiefunctionaris.

In 2009 wordt nagegaan of de aanstelling van een combinatiefunctionaris in Enkhuizen wenselijk en financieel mogelijk is. Mocht dat het geval zijn, dan wordt het aanstellen van de combinatiefunctionaris betrokken bij de kadernota 2011. Het gaat hierbij om de combinatiefunctie onderwijs/sportverenigingen. Uitvoering: gemeente, Sportservice West-Friesland, onderwijs.

6.2. Bewegen op recept

Veel mensen komen met enige regelmaat bij de huisarts met dezelfde klachten. Als de huisarts het idee heeft dat meer bewegen de gezondheid van de betrokken patiënt ten goede zal komen, kan hij of zij een BOR uitschrijven (Bewegen op recept). Het is de ervaring dat, wanneer de huisarts het bewegen officieel voorschrijft, dit veel invloed heeft. Met deze aanpak worden vooral mensen bereikt, die fysieke klachten hebben als gevolg van bewegingsarmoede. In een aantal plaatsen heeft deze aanpak geleid tot een hoge deelname. Deelnemers ervaren snel dat bewegen leuk is, dat het energie geeft en dat men zich daardoor beter gaat voelen en dat het daarnaast ook sociale contacten oplevert.

In 2009 wordt nagegaan of er voldoende draagvlak is voor dit project bij de huisartsen in Enkhuizen en op welke wijze een en ander kan worden gefinancierd. Mocht dit project kansrijk zijn, dan zal deze worden betrokken bij de kadernota 2011.

6.3. Werkgroepen "Enkhuizen actief"

In de werkgroepen van "Enkhuizen actief": de werkgroep Iedereen in beweging, de werkgroep Jeugd en de werkgroep Senioren worden door vertegenwoordigers van de verschillende betrokken organisaties samengewerkt aan een programma in het kader van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.

Het gaat hierbij om makkelijk toegankelijke activiteiten voor de betreffende doelgroepen om meer mensen te stimuleren meer te gaan bewegen. De verwachting is dat ideeën met name vanuit de sportverenigingen kunnen leiden tot meer enthousiasme bij de mogelijke deelnemers. Uitvoering: Sportservice West-Friesland. Financiering: NASB

6.4. Alle leerlingen actief basisonderwijs

Het stimuleren van een actieve gezonde leefstijl bij leerlingen in het basisonderwijs. Het tegengaan van bewegingsarmoede en overgewicht bij inactieve leerlingen. Het gaat hierbij om de leerlingen uit de groepen 7 en 8. De Eurofittest wordt afgenomen. Voor de inactieve kinderen wordt een extra sport- en beweegaanbod gerealiseerd dat aansluit op de beweegmotieven van inactieve leerlingen.

Individuele motivatiegesprekken met inactieve leerlingen om deelname aan de extra sportactiviteiten te stimuleren. Uitvoering: Onderwijs en Sportservice West-Friesland. Financiering Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (Bewegen basisonderwijs)

6.5. Alle leerlingen actief voortgezet onderwijs

Het stimuleren van een actieve gezonde leefstijl bij leerlingen in het voortgezet onderwijs. Het tegengaan van bewegingsarmoede en overgewicht bij inactieve leerlingen. Hierbij wordt een extra sport- en beweegaanbod gerealiseerd, dat aansluit op de beweegmotieven van inactieve leerlingen. De samenwerking tussen sportorganisaties, scholen, GGD en welzijnswerk.

De doelgroep inactieve jongeren wordt door middel van de Eurofittest en een korte vragenlijst in kaart gebracht. Daarnaast wordt onderzocht wat de beweegmotieven van de inactieve jongeren zijn en wordt aan de hand van deze gegevens een sport- en beweegaanbod ontwikkeld. Deelname aan de extra sportactiviteiten wordt doormiddel van individuele motivatiegesprekken door mentoren en/of vakkrachten LO gestimuleerd. De school voert daarnaast in haar lesprogramma lessen uit over voeding en bewegen. Aan het eind van de projectperiode wordt de fittest herhaald, zodat aantoonbaar is of en in welke mate het project heeft bijgedragen aan het terugdringen van bewegingsarmoede. Uitvoering: Sportservice West-Friesland en het R.S.G. Financiering: Breedtepsort Impuls

6.6. Sport en jongeren

- Sport op straat

Sport op straat heeft tot doel om jongeren uit de wijk, die niet deelnemen aan de georganiseerde sport in contact te brengen met elkaar en te stimuleren om meer te bewegen en hen te betrekken bij sportieve activiteiten. Vervolgens worden jongeren toe geleid naar de georganiseerde sport. Het project loopt van 2008 tot 2010.

Een belangrijk onderdeel van "Sport op straat" vormen de activiteiten met allochtone meiden. Het doel hiervan is om allochtone meiden met elkaar in contact te brengen, om allochtone meiden te laten kennismaken met verschillende sporten om zo te laten zien dat sporten belangrijk is. Allochtone meiden worden toe geleid naar de georganiseerde sport. De activiteiten worden in samenspraak met de meiden georganiseerd. Informatie wordt verschaft over gezond leven. Nagegaan zal worden of het project verbreed kan worden naar allochtone vrouwen. Uitvoering; Stichting Welzijnswerk. Financiering: BOS

6.7. Zaalvoetbalproject

Het jongerenwerk Enkhuizen werkt samen met de politie en het jongerenwerk van Stede Broec om de overlast van met name hangjongeren te beperken. Dit overleg is tot stand gekomen doordat groepen jongeren uit Enkhuizen en Stede Broec in beide gemeentes rondhangen en voor overlast zorgen. Het jongerenwerk van Enkhuizen en Stede Broec hebben samen een aanpak ontwikkeld voor deze jongeren dat "zaalvoetbal hangjongeren" heet. Het zaalvoetbal zal op elke woensdag worden georganiseerd, om en om in de sporthal van Stede Broec en de sporthal van Enkhuizen voor jongeren tussen de 14 en 17 jaar. De jongerenwerkers werken samen met de jongeren naar een gezamenlijk doel toe. Dit is respect, goed gedrag en sportiviteit. Gestreefd wordt naar het verbeteren van het contact tussen jongeren en jongerenwerkers. Uitvoering Stichting Welzijnswerk. Financiering: BOS

6.8. Senioren

In Enkhuizen is er een uitgebreid programma voor ouderen als het gaat om bewegen. De ouderenbonden, het zwembad en de verzorgingshuizen hebben fitnessactiviteiten voor ouderen.

- Galm+

Galm is een sportstimuleringsstrategie voor senioren en staat voor Groninger Actief Leven Model en is gericht op niet actieve ouderen in de leeftijd van 65 tot en met 75 jaar. Ook zijn senioren welkom met een chronische aandoening en die te weinig bewegen. Het programma haakt aan bij de wensen van de doelgroep. Deelnemers krijgen een fitheidstest op basis waarvan een bewegingsadvies wordt gegeven door een arts. In het introductieprogramma dat daarop volgt, worden verschillende vormen van sport aangeboden, zoals volleybal, tennis, badminton, basketbal enz. Deze activiteiten worden begeleid door een sportinstructeur, waarbij het herwinnen van plezier in sportieve activiteiten centraal

staat. Na afloop van het introductieprogramma wordt er de mogelijkheid geboden om een vervolprogramma te volgen van 30 weken.

Het programma Galm heeft vooral tot doel om de bewegingsarmoede onder senioren tegen te gaan, de gezondheid te bevorderen en om de negatieve gevolgen van fysieke veroudering te compenseren. Ook het aspect van de sociale contacten krijgt aandacht.

Deze activiteit is gestart in november 2008. De uitvoering wordt verzorgd door Sportservice Westfriesland en Stichting Welzijnswerk Enkhuizen. Financiering amendement 2008.

- Denken en doen,

Het project "Denken en doen" heeft tot doel om niet-actieve ouderen bij de samenleving te betrekken en hen een gezonde leefstijl aan te bieden. Het project, een landelijke pilot van de Nederlandse Bridgebond richt zich op het bereiken, binden en activeren van deze doelgroep. In een periode van 20 maanden wordt onder senioren een sociaal netwerk gebouwd, waarin deze leeftijdsgroep zich herkent en waarbij mensen zich thuis voelen. Een van de doelen van dit netwerk is het realiseren van een beweegaanbod.

Sociale netwerken van ouderen worden gevormd die aan het eind van het project zelfstandig kunnen voortbestaan. In de eerste fase van het project worden 2 groepen van 20 mensen gevormd die startersbridge gaan leren spelen. Vervolgens komt er een intensievere aanpak, waarbij het bridgen wordt geleerd en een eerste drive wordt georganiseerd. Beide groepen worden bij elkaar gezet en speelt men een echte clubavond. Naast het bridgen worden ook andere activiteiten aangeboden, waarbij bewegen een centrale plek inneemt. Uitvoering Nederlandse Bridgebond in samenwerking met het ouderenwerk van de Stichting Welzijnswerk Enkhuizen. Financiering: Nederlandse Bridge Bond (pilot)

6.9. Nieuwe activiteiten

In 2009 wordt een beachvolleybalveld en een mountainbike parcours aangelegd. Beide takken van sport zijn op het ogenblik zeer populair bij de jeugd. Een plek wordt gezocht voor het beachvolleybalveld. Voor het mountainbikeparcours wordt gezocht naar een locatie. Hierbij wordt er naar gestreefd de kosten laag te houden. De financiële gevolgen worden opgenomen in de voorjaarsnota.

6.10. Promotie breedtesport

- De Ronde van Noord-Holland

Tijdens de Ronde van Noord-Holland wordt het belang van sport en bewegen uitgedragen in de vorm van demonstraties en wedstrijden. De Ronde van Noord-Holland is een belangrijke wielermanifestatie geworden, waar veel mensen op af komen. Samen met de organisatie van de Ronde van Noord-Holland, gemeenten, de provincie en Sportservice wordt een attractief programma ontwikkeld. Te denken valt aan wielervedstrijden, hardlopen, demonstraties steppen, aerobiclessen, spinnen etc. Een dergelijk aanpak maakt niet alleen de Ronde van Noord-Holland aantrekkelijker, maar het is ook een goede gelegenheid om mensen te verleiden tot meer bewegen. Uitvoering: Sportservice West-Friesland en de Stichting Welzijnswerk Enkhuizen. Financiering: NASB.

- Nationale Sportweek

Tijdens de Nationale Sportweek kunnen mensen kennis maken met de sport die bij hen hoort. In de week van 28 t/m 5 april worden diverse clinics, sportlessen, toernooien en demonstraties georganiseerd. Verenigingen en sportinstellingen openen hun deuren om mensen te betrekken bij hun activiteiten. Elke dag van de sportweek wordt een tak van sport in de schijnwerpers gezet. De Nationale Sportweek wordt voorbereid door de werkgroep "Iedereen in beweging". Financiering: NASB.

6.11. Aangepast sporten

In 2009 is de gemeente Enkhuizen lid geworden van het Regionaal Samenwerkingsverband Aangepast Sporten in West-Friesland. Dit samenwerkingsverband wordt ondersteund door Sportservice West-Friesland. Gekozen is voor een regionale aanpak, omdat er lokaal onvoldoende vraag is naar aangepast sporten. Deze geringe vraag per gemeente vormt de grootste belemmering voor de ontwikkeling van een sportaanbod en daardoor voor mensen met een beperking.

In Westfriesland is een uitgebreid aanbod van activiteiten op het gebied van aangepast sporten. De inzet van de gemeente Enkhuizen is om zorg te dragen voor de bereikbaarheid van deze activiteiten voor mensen met een handicap. In 2008 is door de gymnastiekvereniging Dindua gestart met spel- en bewegingsactiviteiten voor mensen met een verstandelijke beperking (Sport en Games). In het kader van Enkhuizen

Actief wordt in alle werkgroepen aandacht gevraagd voor initiatieven op het gebied van aangepast sporten. Om het mogelijk te maken dat er voldoende deelnemers zijn, wordt zonodig samenwerking gezocht met de ons omringende gemeenten verenigd in het Regionaal Samenwerkingsverband Aangepast Sporten. Financiering:NASB

6.12. 30 minuten bewegen

In het kader van de uitvoering van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen zal naast de p.r. over "Enkhuizen Actief" gepaard gaan met p.r. activiteiten gericht op 30 minuten bewegen. Hierbij wordt gedacht aan het verspreiden van p.r. materiaal en advertenties in de beschikbare media: website gemeente, advertenties in de Sport In, een huis-aan-huisblad op het gebied van bewegen in Oostelijk West-Friesland. Financiering: NASB

Bestaande activiteiten op het gebied van sportstimulering:

- Meer Bewegen voor ouderen
- Jeugdsportpas
- Ondersteuning verenigingen
- Panna Knock
- Rots en Water
- Sportloket
- Opvoedingsondersteuning
- Opvoedspreekuur
- Middelen gebruik
- Taalondersteuning

Activiteiten nieuwe sportbeleid:

- Verschillende activiteiten gericht op aangepast sporten
- Bewegen op recept
- Combinatiefunctionaris
- Werkgroepen aanpak "Enkhuizen Actief"
- Alle leerlingen actief basisonderwijs
- Alle leerlingen actief voortgezet onderwijs
- Sport op straat
- Zaalvoetbalproject
- Galm+
- Denken en Doen
- Promotie breedtesport: Ronde van Noord-Holland en Nationale Sportweek
- Sportvoorzieningen in de openbare ruimte: mountainbikeparcours en beachvolleybalveld
- Promotie 30 minuten bewegen

6.13. De werkwijze

Het sportbeleid wordt zoveel mogelijk samen met vertegenwoordigers van sportverenigingen en andere organisaties ontwikkeld.

Onder regie van de gemeente wordt integraal gewerkt met zowel interne als externe partners, aan cohesie in beleid, uitvoering en uitstraling. De structuur van de uitvoering van het gemeentelijk sportstimuleringsbeleid bestaat uit 2 lagen, te weten een stuurgroep en een laag met een 3-tal werkgroepen. Beide lagen zijn met elkaar verbonden doordat de coördinatoren van de verschillende doelgroepen ook zitting hebben in de stuurgroep. Op deze manier wordt gewaarborgd dat besluiten bottom-up en top-down op elkaar afgestemd worden.

Werkgroepen

Drie werkgroepen worden ingesteld, waar vertegenwoordigers van instellingen en sportverenigingen samen een plan voor de uitvoering ontwikkelen. Iedere werkgroep heeft een eigen budget. De werkgroepen worden voorgezeten door de coördinator van Sportservice Westfriesland.

Het gaat om de volgende werkgroepen:

- a. Werkgroep Iedereen in beweging
- b. Werkgroep Jeugd
- c. Werkgroep Senioren

Om efficiënt te kunnen werken kan de groep uit maximaal 15 mensen bestaan exclusief de coördinatoren en de notulist. Het is dus belangrijk dat de aangewezen personen een sleutelpositie in hun werkveld hebben. Zij worden geacht een spil te zijn die zowel informatie vanuit de werkgroep naar de achterban vertaald als informatie en vragen vanuit de achterban meeneemt naar de werkgroep.

De stuurgroep

De stuurgroep heeft tot taak om zorg te dragen voor de coördinatie en afstemming van Enkhuizen Actief. In de stuurgroep hebben zitting: de coördinatoren van de werkgroepen, de GGD, gemeente Enkhuizen, Welzijnswerk Enkhuizen en Sportservice West-Friesland. Het is dus belangrijk dat de aangewezen personen een sleutelpositie in hun werkveld hebben. Zij worden geacht een spil te zijn, die zowel informatie vanuit de stuurgroep naar de achterban vertaald als informatie en vragen vanuit de achterban meeneemt naar de stuurgroep.

De gemeente Enkhuizen is eind verantwoordelijke voor Enkhuizen Actief. De wethouder voor sport treedt op als voorzitter van de stuurgroep. Hij wordt bij afwezigheid vervangen door de beleidsmedewerker sport, die optreedt als ambtelijk coördinator. De voorzitter van de stuurgroep treedt op als vertegenwoordiger van Enkhuizen Actief naar buiten. Sportservice Westfriesland is verantwoordelijk voor de uitvoering en de opbrengst vanuit de werkgroepen. Sportservice Westfriesland treedt op als coördinator van de werkgroepen.

HOOFDSTUK 8: FINANCIËN

8.1. Nationaal Actieplan Sport en Bewegen

De middelen voor de impuls worden deels door het rijk (50%), en deels door gemeenten (50%) beschikbaar gesteld. In de eerste twee jaren van deelname door een gemeente financiert de rijksoverheid 100%. De tweede twee jaren financiert de gemeente 100%.

De middelen worden onder gemeenten verdeeld volgens een simpele, objectieve verdeelsleutel. Omdat de impuls zich richt op de gehele bevolking, is gekozen voor een verdeling volgens het aantal inwoners.

Het schijvensysteem ziet er, uitgaande van 1 volledig projectjaar, als volgt uit:

Tabel 2

Schijven	Inwoners van	Inwoners tot	Bedrag per inwoner
1	1	10.000	€ 6
2	10.001	30.000	€ 4
3	30.001	60.000	€ 3
4	60.001	100.000	€ 2
5	100.001	1.000.000	€ 1

De gemeente Enkhuizen ontvangt de volgende bijdragen:

In 2008: € 45.652

In 2009: € 91.304

In 2010: € 45.652

€ 182.608

Enkhuizen zal zelf moeten bijdragen:

In 2010: € 45.652

In 2011: € 91.304

In 2012: € 45.652

€ 182.608

De kosten per projectjaar bedragen € 91.304.

Aangezien de deelnemende gemeenten pas in de tweede helft van het derde kalenderjaar gemeentelijke middelen hoeven in te zetten, hebben gemeenten ruim twee jaar de tijd om middelen te vinden binnen de eigen begroting. Dit moet voldoende gelegenheid bieden om de cofinanciering rond te krijgen. De eigen bijdrage is opgenomen in het meerjarenperspectief 2009-2012. Het overschot zal in een apart voorstel resultaatbestemming 2008 worden meegenomen.

Tabel 3: begroting Nationaal Actieplan Sport en Bewegen

	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal €
Beschikbaar	45.652	91.304	91.304	91.304	45.652	365.216
Kosten						
Sportservice	5.186	10.372	10.372	10.372	5.188	41.490
Communicatie		2.000				2.000
Bew.basisonderwijs		26.000	26.000	26.000	26.000	104.000
Aangepast sporten		4.680	4.680	4.680	4.680	18.720
Werkgr. Iedereen		15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
Werkgr. Jeugd		15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
Werkgr. Senioren		15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
Ambtelijke kosten	2.450	4.702	4.702	4.702	2.450	19.006
Totaal €	7.636	92.754	90.754	90.754	83.318	365.216

8.2. Subsidieverstrekking sportverenigingen, Breedtesport Impuls(2005-2009), BOS (Buurt, Onderwijs en Sport)

Het Breedtesportproject loopt af in 2009 en het BOS-project in 2010. Na evaluatie zal worden nagegaan welke projecten doorlopen en welke worden afgerond. Mogelijke gevolgen hiervan worden meegenomen bij de besluitvorming van de kadernota 2010 en 2011.

Tabel 4: begroting Buitenvoorzieningen, BOS-project, Breedtesport Impuls, Amendement
Subsidieverhoging 2008.

	2008	2009	2010	2011	2012	totaal
Buitenvoorzieningen						
Mountainbikeparc.		VJ09				
Beachvolleybalveld		p.m				
Breedtesport						
Alle leerl.actief	6.800	9.124				
Sportfreaks						
BOS						
Jeugdsportpas	9.958	11.192	4.414			
Kanjers sport						
Panna Knock						
Sportloket						
Rots en Water	2.604	2.604				
Opvoedingsond	6.000	6.000	6.000			
Sport op straat	7.000	7.000	7.000			
Voorlichting alc./drugs	15.455	15.455	15.455			
Zaalvoetbal		p.m.	p.m.			
Taalondersteuning	5.000	5.000	5.000			
Amendement						
Sport en games	1.345	1.345	1.345			
Galm		17.000				
Te ontwikkelen						
Bewegen op recept				Kadern.2011		
Combinatiefunctionaris				Kadern.2011		

8.3. Subsidieverstrekking aan de sportverenigingen in Enkhuizen voor 2009

Tabel 5 subsidiebeleid sport (jeugdsportsubsidiesubsidie)

1. Basketbalvereniging Enkhuizen	€ 51500
2. C.G.V.Dindua	€ 3.055,00
3. Voetbalvereniging Dindua	€ 1.675,00
4. Korfbalvereniging D.T.S.	€ 360,00
6. Enkhuizer Tennisclub	€ 985,00
7. Enkhuizerzwemvereniging EZV	€ 1.160,00
8. Volleybalvereniging Madjoe	€ 1.695,00
9. Tafeltennisvereniging Olympia	€ 85500
10. Gymnastiek vereniging Vek-kwik	€ 2.405,00
11. Voetbalver. West-Frisia	€ 2.010,00
12. Enkhuizer Zwemvereniging badhuursubsidie	€ 4.400,00
13. C.G.V. Dindua (huur accommodaties)	€ 2.165,00
14. VEK-WIK (huur accommodaties)	€ 6.870,00
15. Schaakver. KTV	€ 995,00
16. ETC (afkoopsom kleedkamer/douche)	€ 3.450,00
17. Paardrijver Gehandicapten De Samenhang	€ 255,00
18. Reservering incidenteel aanvragen	€ 1.500,00
19. Reservering Westfriese sportverkiezingen	€ 750,00
	€ 35.100,00

Zwembad	
Stichting Recreatie Voorzieningen Enkhuizen	€ 416.050,00
Accommodaties	
Stichting de Sprong	€ 23.500,00
Bewegingsactiviteiten Senioren	
UVV	€ 2.660,00
Woonzorggroep Wilgaerden (Herfstzon)	€ 2.41500
Woonzorggroep Wilgaerden(activiteiten Westerhof)	€ 805,00
St. Gehandicapten en senioren begeleiding	€ 4.725,00
ANBO	€ 1.230,00
Reservering incidentele activiteiten	€ 1.00000
	€ 12.835,00
Manifestaties	
Ronde van Enkhuizen	€ 755,00

HOOFDSTUK 9: PLANNING, RAPPORTAGE EN EVALUATIE

Tabel 6:planning uitvoering sportbeleid

	2008	2009	2010	2011	2012
Breedtesport Imp.					
Alle leerlingen					
Sportfreaks					
BOS					
Jeugd sportpas					
Kanjers in de sport					
Panna Knock					
Rots en Water					
Sportloket					
Opvoedingsonderst.					
Opvoedspreekuur					
Sport op straat					
Taalondersteuning					
NASP					
Iedereen actief					
Jeugd					
Senioren					
Alle leerlingen					
Aangepast sporten					
Sport op recept					
Parcours mountainb					
Beachvolleybal					
Galm					

9.2. Evaluatie

Na afloop van elke projectperiode vindt er een inhoudelijke evaluatie plaats. Deze moet voor 1 april, dus 3 maanden na beëindiging van het project bij de gemeente binnen zijn.

9.3. Rapportage

Na elk jaar vindt er een rapportage plaats met betrekking tot de resultaten van de activiteiten. Deze rapportage moet voor 1 april van het opvolgende jaar.

9.4. Prestaties

Voor elke activiteit of project worden prestatie-afspraken gemaakt met de uitvoerende instelling. Het gaat hierbij om zowel kwantitatieve als om kwalitatieve resultaten van de activiteiten. Het gaat hierbij om de prestaties die de instellingen en organisaties leveren (output) en niet om de maatschappelijke effecten.

9.5. Onderzoek

Het onderzoeksbureau van de Vrije Universiteit in Amsterdam zal gedurende de komende vier jaar de effecten meten van Enkhuizen Actief. Het gaat hierbij vooral om de vraag, in hoeverre de inspanningen hebben geleid tot het werkelijk in beweging brengen van vooral de niet-actieven. In januari 2009 wordt een 0-meting gehouden en aan het eind van het programma in 2012 wordt het onderzoek herhaald.

Bijlage 1

De sport in cijfers

In Enkhuizen zijn 44 sportverenigingen actief. In totaal zijn er 44 sportverenigingen. Hiervan zijn er 29 gevestigd in Enkhuizen. In totaal zijn er zo ongeveer 2.000 inwoners van Enkhuizen actief in de sportverenigingen. Er is sprake van een teruglopend ledental. Dit heeft te maken met de teloorgang van de ijsclub. Door het uitblijven van schaatsweer heeft de vereniging in een jaar tijd veel leden verloren.

- Enkhuizen heeft 2 voetbalverenigingen, beide verenigingen zijn gevestigd op Sportpark Immerhornpolder. West – Frisia DP is de grootste van de twee verenigingen en werkt haar (senioren)wedstrijden af op zondag. V.v. Dindua daarentegen is een echte zaterdagvereniging. Gezamenlijk zijn deze verenigingen momenteel goed voor ruim duizend leden. De derde vereniging die is gehuisvest op Sportpark Immerhorn is korfbalvereniging DTS. Deze vereniging maakt daarnaast een deel van het seizoen gebruik van sporthal De Drecht. De korfbalvereniging telt ongeveer 120 leden. Samen met de twee genoemde voetbalverenigingen zit DTS in een overlegorgaan om te komen tot verzelfstandiging van Sportpark Immerhorn.
- De gymnsport wordt in Enkhuizen vertegenwoordigd door C.G.V. Dindua en door Vek – Wik. Beide verenigingen zijn gevestigd op aparte locaties in de stad en tellen momenteel 373 leden.
- Madjoe is de enige nog bestaande volleybalvereniging en zit met haar trainingen en wedstrijden verspreid over verschillende locaties. Hoewel De Sprong wordt gezien als thuisbasis, maakt Madjoe ook gebruik van De Wiekslag, De Drecht en de sporthal aan de Kuypersdijk. Er wordt nauw samengewerkt met Simokos uit Stede Broec, terwijl de vereniging zelf 315 leden heeft.
- Enkhuizen heeft een basketbalvereniging, een honk- en softbalvereniging The Beagles en een zaalvoetbalclub "Du Passage".
- De watersport is vertegenwoordigd door de waterskivereniging De Ven en de Watersportvereniging Almere. Daarnaast verzorgt de Enkhuizer Hardzeil Commissie zeilwedstrijden op o.a. het IJsselmeer.
- Tennissen kan in Enkhuizen bij de Enkhuizer Tennis Club (ETC) en De Uilenbanen. ETC is gelegen op Sportpark Het Rietbos. Daarnaast is er een badmintonvereniging BC Hybris.
- Eveneens gebruikmakend van Sportpark Het Rietbos is tafeltennisvereniging Olympia. Olympia beschikt over een eigen zaal die het deelt met Judoschool Eric Bos en heeft 115 leden in haar bestand.
- Judoschool Eric Bos was gevestigd in de gymzaal aan de Meeuwenlaan maar huurt nu tijdelijk ruimte van de tafeltennisvereniging. De judoschool geeft vooral les aan kinderen en telt 103 leden.
- Verenigingen die niet in Enkhuizen gevestigd zijn maar hier wel sport aanbieden zijn The Beagles (honk- en softbal), De Haringstaders (wandervereniging) en de WFMHC (hockey).
- De wielersport is vertegenwoordigd door West-Frisia. Deze vereniging heeft haar thuisbasis in een andere gemeente en telt momenteel 70 leden.

- Een sportvereniging zonder locatie is Sportief Wandelen Enkhuizen. Deze vereniging telt honderd leden en organiseert wandeltochten, zowel binnen als buiten de gemeentegrenzen.
- De laatste vereniging in dit verband is de Enkhuizer ijsclub. Hoewel samenwerkend met de ijsbaan in Hoorn is deze vereniging vooral seizoensgebonden. Ongeveer 750 mensen zijn momenteel lid van deze vereniging.
- In Enkhuizen zijn 2 bridgeverenigingen, een damclub en de Schaakvereniging KTV. Daarnaast is er een bloeiende biljartvereniging De Drie Haringen.
- Paardrijen kan bij de IJsselmeerruiters en jaarlijks organiseert de Enkhuizer Harddraverijvereniging in september de plaatselijke harddraverij.
- Voor vooral de oudere Enkhuizers zijn er twee jeu de boules clubs: Pétanque Vereniging Enkhuizerzand en Bokseknol.

Bijlage 2: Sportaccommodaties en velden

1. Immerhornpolder

In het sportpark bevinden zich de velden van de voetbalvereniging West-Frisia, voetbalvereniging Dindua en Korfbalvereniging DTS.

2. Sporthal De Sprong

De sporthal wordt beheerd en naast het basisonderwijs gebruikt door de volleybalvereniging "Madjoe".

3. Sporthal De Drecht

Sporthal De Drecht wordt gebruikt door de RSG en verschillende zaalsportverenigingen w.o. Madjoe.

4. Zwembad Enkhuizerzand

Het recreatiebad Enkhuizerzand is een multifunctioneel zwembad, waar men kan sporten en recreëren. Enkhuizerzand heeft een wedstrijdbad, een recreatiebad en een peuterbad met daarnaast horecavoorzieningen. In het zwembad worden tal van activiteiten georganiseerd, zoals zwemles voor de jeugd., Aquafitness en meer Bewegen voor Ouderen.

5. Sportpark Het Rietbos

In dit sportpark is de Enkhuizer Tennisclub ETC gelegen met daarnaast een eigen accommodatie voor de tafeltennisvereniging Olympia.

6. Sportscholen

In Enkhuizen zijn de volgende sportscholen gevestigd: Van Ark Kungfu Academie, Enkhuizer Sportcentrum, Judoschool Eric Bos, Karate School Shibu Dojo John Smit, Jumping Feet/Aerofit Sportstudio en Fysiosport.